

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 grudnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXII Wydział

Sąd Unijnych Znaków Towarowych i Wzorów Wspólnotowych

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia SO Beata Piwowarska

Protokolant Magdalena Żabińska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 listopada 2019 r. w Warszawie

sprawy z powództwa **J.K.** (K.)

przeciwko **I. SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ spółce komandytowej z siedzibą w miejscowości Wojciechówka**

o zapłatę

1. zasądza od I. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w miejscowości Wojciechówka na rzecz J.K. kwotę 10.000 (dziesięć tysięcy) złotych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas od dnia 19 maja 2018 r. do dnia zapłaty;
2. zasądza od I. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w miejscowości Wojciechówka na rzecz J.K. kwotę 2.317 (dwa tysiące trzysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

29 sierpnia 2018 r. J.K. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od I. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w miejscowości Wojciechówka kwoty 10 000 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas od 19 maja 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów postępowania.

Sprawa zainicjowana pozwem złożonym w Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie została przekazana sądowi właściwemu postanowieniem wydanym 3 kwietnia 2019 r.

I. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w miejscowości Wojciechówka (dalej także jako spółka I. zażądała oddalenia powództwa i zwrotu kosztów procesu. Jej odpowiedź na pozew złożona z uchybieniem wyznaczonego terminu została zwrócona na rozprawie w dniu 7 października 2019 r., pełnomocnik pozwanej wniósł wówczas o jej przyjęcie jako pisma przygotowawczego. Poparł zawarte w nim wnioski dowodowe i zawnioskował dalsze dowody. (k.126).

Sąd postanowił o oddaleniu wniosków dowodowych pozwanej zgłoszonych z naruszeniem terminu, o którym mowa w przepisach art. 207 i art. 217 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie w jakiej czynności procesowe powinny były być dokonane) wobec nieuprawdopodobnienia okoliczności mogących usprawiedliwiać opóźnienie, o których mowa w art. 207 § 6 i w art. 217 § 2 k.p.c.

Postępowanie dowodowe skoncentrowane było na dokumentach, które nie były przez strony kwestionowane co do ich autentyczności, Sąd pominął jednak raporty złożone przez pozwaną (k.114-124), bowiem ani data, ani okoliczności ich stworzenia nie zostały wyjaśnione. Bezsprzecznie jednak spółka I. , bez podania przyczyn, nie wysyłała ich licencjodawcy w okresie obowiązywania umowy. Podstawowy dowód stanowiła umowa licencyjna z 19 października 2016 r. Sąd pragnie przy tym zauważyć, że żadna ze stron nie zawnioskowała dowodów mogących służyć wykładni postanowień umowy, z której dla pozwanej wynikał obowiązek składania w określonej formie raportów o wysokości sprzedaży, którego niewykonanie skutkowało karą umowną.

Sąd ustalił:

19 października 2016 r. J.K. i I. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w miejscowości Wojciechówka zawarli umowę, zgodnie z którą powód upoważnił pozwaną do korzystania na terytorium Unii Europejskiej z wzorów wspólnotowych zarejestrowanych w Urzędzie Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej pod nr 16544328-0001 i 16544328-0002 w zakresie: wytwarzania, wprowadzania do obrotu, używania, marketingu i dystrybucji wyrobów kamieniarskich (krawężników mostowych) wg tych wzorów (licencja niewyłączna). (dowód: umowa k. 9-17)

Strony uzgodniły obowiązek składania przez licencjobiorcę miesięcznych raportów sprzedaży obejmujących ilość zamówionych i sprzedanych produktów w formie aktualizacji przesyłanego mailowo pliku Excel (§ 4 pkt 1-3 umowy). Wzór raportu stanowił załącznik do umowy. Nienależyte wykonanie tego obowiązku skutkowało nałożeniem na licencjobiorcę kary umownej w wysokości 10 000 zł, o ile - pomimo pisemnego wezwania - nie zaniecha naruszeń w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni (§ 7). Wysokość sprzedaży rzutowała na możliwość sublicencjonowania wzorów oraz zapewnienia licencjobiorcy wyłączności korzystania z nich (§ 1.5-8). W § 10. umowy strony wskazały adresy dla doręczeń, dla licencjobiorcy: (...) L., (...). Zobowiązały się do wzajemnego informowania się o zmianie adresów pocztowego i mailowego oraz numeru telefonu. Ewentualna

zmiana danych adresowych wymagała dla swej skuteczności pisemnego zawiadomienia drugiej strony (§ 10.2, 3). (dowód: umowa k.9-17) Pozwana nie zawiadomiła licencjobiorcy na piśmie o zmianie adresu pocztowego. (obciążający pozwaną brak dowodu przeciwnego)

Pismem datowanym na 27 kwietnia 2018 r. J.K. wezwał spółkę I.O. do przedstawienia w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma miesięcznych raportów sprzedaży, o których mowa w § 4 umowy. Pismo kierowane na adres wskazany w § 10 umowy zostało doręczone licencjobiorcy 30 kwietnia 2018 r. (dowód: pismo k.19, wydruk z systemu firmy kurierskiej (...) k.21) Siedmiodniowy termin wyznaczony do przesłania raportów upłynął z dniem 7 maja 2018 r.

Po bezskutecznym upływie siedmiodniowego terminu, w piśmie datowanym na 8 maja 2018 r. J.K. oświadczył o wypowiedzeniu umowy licencyjnej i wezwał spółkę I. do zapłaty kary umownej w wysokości 10 000 zł w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma, co nastąpiło w dniu 11 maja 2018 r. (dowód: wypowiedzenie umowy k.23, wydruk z systemu (...) k.24) Pozwana nie uiściła żądanej kwoty (bezsporne), roszczenie stało się zatem wymagalne z dniem 19 maja 2018 r. W odpowiedzi na wezwanie do zaniechania naruszeń zawartej w piśmie z 8 maja 2018 r., doręczonym licencjodawcy 10 maja 2018 r., pozwana wskazała, że wobec braku sprzedaży jakiegokolwiek ilości produktu nie miała obowiązku sporządzania raportów. Nie złożyła przy tym tabeli Excel z informacjami o ilości zamówionych i sprzedanych produktów, zgodnie z § 4 umowy. (dowód: pismo k.25)

Sąd zważył:

Czynność prawna wywołuje zarówno skutki w niej wyrażone (objęte oświadczeniem woli) jak również te, które wynikają z ustawy, zasad współżycia społecznego i ustalonych zwyczajów. (art. 56 k.c.) Ogólne reguły interpretacyjne prowadzące do ustalenia znaczenia oświadczeń woli określa przepis art. 65 k.c. W doktrynie prawa cywilnego i w judykaturze panuje zgodność co do tego, że właściwą metodą wykładni oświadczeń woli jest wykładnia oparta na kryterium obiektywnym i subiektywnym (metoda kombinowana). (tak np. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 29.06.1995 r., III CZP 66/95, OSNC 1995/12/168) Oświadczenie woli składane innej osobie interpretuje się zgodnie z regułą rzeczywistej woli stron. Oznacza to, że za wiążący uznaje się taki sens oświadczenia woli, w jakim rozumiała je zarówno osoba składająca, jak i odbierająca oświadczenie. (wykładnia subiektywna - art. 65 § 2 k.c.) Podmioty stosunku prawnego będą zatem w istocie decydować o sposobie jego uregulowania.

Jeżeli przy wykładni okaże się, że każda ze stron przypisywała oświadczeniu woli inne znaczenie, za wiążące uznaje się, przyjmując kryterium obiektywne, rozumienie oświadczenia woli przez adresata. Decyduje przy tym nie indywidualny, lecz normatywny punkt widzenia odbiorcy oświadczenia, który z należytą starannością wymaganą w obrocie dokonuje interpretacji zmierzającej do odtworzenia treści myślowej składającego oświadczenie. Formułujący oświadczenie woli jego nadawca (tym bardziej, jeśli korzysta z profesjonalnej pomocy prawnej) winien uczynić to w taki sposób, by było ono zrozumiane przez adresata zgodnie z jego wolą. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 20.02.2003 r., I KKN 7/01)

Jeśli oświadczenie woli złożono na piśmie, jego sens ustala się, przyjmując za podstawę wykładni przede wszystkim tekst dokumentu. W procesie jego interpretacji zasadnicza rola przypada językowym regułom znaczeniowym. Uwzględnia się jednak także okoliczności w jakich oświadczenie woli zostało złożone i jego cel, jeśli są wskazane w tekście dokumentu. Tekst nie stanowi wyłącznej podstawy wykładni oświadczeń woli. Pomimo zawartych w nim ograniczeń przepis art. 247 k.p.c. nie wyłącza dowodu z zeznań świadków lub z przesłuchania stron, zmierzającego do wykładni oświadczenia woli zawartego w dokumencie obejmującym czynność prawną. Dowody te nie będą wówczas skierowane przeciwko osnovie dokumentu, a jedynie posłużą ustaleniu faktycznej treści oświadczenia woli. (tak Sąd Najwyższy w orzeczeniach z 19.02.2003 r., V CKN 1843/00, z 18.09.1951 r., C112/51, OSN 1952/3/70, z 6.11.1957 r., 4CR 1145/56, RPE 1958/3, z 28.04.1998 r., II CKN 724/97)

W razie zawarcia umowy w formie pisemnej przez przedsiębiorców nie można powoływać się na to, że zgodnym zamiarem stron było zawarcie odmiennych, istotnych postanowień umowy niż te, które zostały pisemnie wyrażone. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 9.05.2001 r., II CKN 444/00) W obrocie gospodarczym powinno się stosować bardziej rygorystyczne wymagania co do sporządzania umów. Z tekstu samej umowy powinny wynikać jednoznacznie i niewątpliwie podstawowe elementy zobowiązania, przedsiębiorca ma bowiem możliwość korzystania przy redagowaniu umowy z pomocy prawnej. Dopuszczenie badania zgodnego zamiaru stron, będących profesjonalistami, odmiennego co do istotnych postanowień umowy niż tekst umowy godziłoby w bezpieczeństwo obrotu. Gdy jednak, wbrew regułom prawidłowego formułowania postanowień kontraktu umawiające się strony nie uregulują pewnych kwestii w sposób jednoznaczny możliwe będzie, a nawet konieczne dokonywanie wykładni ich woli zgodnie z regułą określoną przepisem art. 65 § 2 k.c.

W niniejszej sprawie żadna ze stron nie wskazywała na potrzebę dokonania wykładni postanowień umowy z 19 października 2016 r. w sposób odmienny niżby to wynikało z jej treści. Nie zgłaszały też odpowiednich wniosków dowodowych. Prawa i obowiązki stron ustalone zostały zatem przez Sąd w oparciu o jasną i niebudzącą wątpliwości interpretacyjnych treść kontraktu.

Stosownie do art. 483 § 1 k.c., można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna). W razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły. (art. 484 § 1 k.c.)

Strony mogą umawiać się wedle swojej woli, niekoniecznie zgodnie z panującymi zwyczajami (art. 353¹ k.c.). Przyczyny ewentualnego różnicowania wysokości kar umownych mogą być różne, uwzględniając różny stopień zagrożenia co do niestaranego zachowania się każdej ze nich, nieporównywalny charakter czynności obwarowanych karami, ustępstwa na rzecz partnera. (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 19.03.2003 r., I CKN 174/01) W istocie więc to od umawiających się stron zależeć będzie określenie wysokości kar umownych i okoliczności, których zaistnienie uzasadnia żądanie ich zapłaty. (art. 353¹ k.c.)

Korzystając ze swobody kontraktowania J.K. i spółka I. zawarli umowę licencyjną nakładającą na licencjobiorcę obowiązek składania miesięcznych raportów o wysokości sprzedaży, w określonej formie. Strony nie zastrzegły przy tym zwolnienia licencjobiorcy z raportowania o ilości zamówionych i sprzedanych produktów w sytuacji, gdy do sprzedaży nie doszło. Niewykonanie zobowiązania w tym zakresie, także na wezwanie licencjodawcy w wyznaczonym dodatkowo siedmiodniowym terminie, rodzi więc obowiązek zapłaty kary umownej w wysokości 10.000 zł.

Usprawiedliwianie zaniechania raportowania brakiem sprzedaży nie znajduje oparcia w treści umowy. Nie sposób także uznać, że odpowiedź pozwanej na wezwanie do zaniechania naruszeń z 8 maja 2018 r. mogłaby być uznana za prawidłowe wykonanie obowiązku raportowania, tym bardziej, że nie została ona złożona w terminie. Wbrew przekonaniu pozwanej, korespondencja była kierowana do niej na właściwy adres. § 10 umowy jasno wskazuje jej adres do doręczeń, brak natomiast dowodu na to, by pozwana dokonała jego skutecznej zmiany.

Art. 484 § 2 k.c. stanowi, że jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana. Zainteresowana miarkowaniem kary zastrzeżonej w § 4 pkt 1-3 umowy spółka I. powinna była wskazać i dowieść istnienie okoliczności uzasadniających zastosowanie tego przepisu. (art. 6 k.c.) Zaniechanie w tej mierze sprawiło, że Sąd nie mógł ocenić zasadności wniosku pozwanej. Spółka I. zobowiązana jest zatem do zapłaty kary w pełnej wysokości określonej w umowie. (art. 484 § 1 k.c.)

Stosownie do art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. (§ 2.)

W konsekwencji obciążenia pozwanej obowiązkiem zapłaty powodowi kary umownej za zasadne należało uznać także żądanie zapłaty odsetek za czas opóźnienia. (art. 481 k.c.)

O kosztach Sąd orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c. – odpowiedzialności za wynik sporu.

Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. (§ 3 art. 98 k.p.c.) Stronom reprezentowanym przez radcę prawnego zwraca się koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata. (art. 99 k.p.c.)

Opłaty za czynności radców prawnych przed organami wymiaru sprawiedliwości określa rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tj. z 3.01.2018 r. Dz.U. z 2018 r. poz. 265). Zgodnie z § 15 ust. 3, opłatę w sprawach

wymagających przeprowadzenia rozprawy ustala się w wysokości przewyższającej stawkę minimalną, która nie może przekroczyć sześciokrotności tej stawki, ani wartości przedmiotu sprawy, jeśli uzasadnia to: niezbędny nakład pracy radcy prawnego, w szczególności poświęcony czas na przygotowanie się do prowadzenia sprawy, liczba stawieniectw w sądzie, w tym na rozprawach i posiedzeniach, czynności podjęte w sprawie, w tym czynności podjęte w celu polubownego rozwiązania sporu, również przed wniesieniem pozwu; wartość przedmiotu sprawy; wkład pracy radcy prawnego w przyczynienie się do wyjaśnienia okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, jak również do wyjaśnienia i rozstrzygnięcia istotnych zagadnień prawnych budzących wątpliwości w orzecznictwie i doktrynie, a także rodzaj i złożoność sprawy, w szczególności tryb i czas prowadzenia sprawy, obszerność zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w szczególności dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lub biegłych sądowych, dowodu z zeznań świadków, dowodu z dokumentów, o znacznym stopniu skomplikowania i obszerności. Przy wartości przedmiotu sporu powyżej 5.000 zł do 10.000 zł stawka minimalna wynosi 1.800 zł. (§ 2 pkt 4)

Ze względu na charakter sprawy, jej wagę i stopień skomplikowania i czas trwania postępowania, Sąd uznał, że adekwatne do nakładu pracy pełnomocnika powoda wykonującego zawód radcy prawnego będzie wynagrodzenie w minimalnej wysokości.